

Kliendi korralduste parima täitmise kord

Alates 18.06.2019

Sisukord

Vastutavad töötajad	2
1. Sissejuhatus	2
2. Kohaldamisala	2
3. Parima täitmise raamistik	3
4. Parima täitmise korra kohaldamine kliendi liigi järgi	4
5. Parima täitmise kohustuse rakendamine	5
6. Täitmiskoht / vastaspoole valimine	6
7. Kauplemise katkemine ja süsteemivead	7
8. Kauplemine väljaspool SEB tööruume	7
9. Parima täitmise korra uuendamine	7
10. Parima täitmise demonstreerimine	7
Loetelu I	8
Lisa A: Aktsiad ja nendega sarnased tooted	9
Lisa B: Võlakirjad	11
Lisa C: Valuutatuletisinstrumendid (FX)	13
Lisa D: fondiosakud	15
Lisa E: investeerimistooted	16

Vastutavad töötajad

Iga divisjoni juht, ärivaldkonna ning äriüksuse juht vastutab selliste protseduuride ning eeskirjade vastuvõtmise eest, mis tagavad, et vastav äriüksus täidab kliendi korralduste parima täitmise reegleid, kui täidab, käitleb või edastab kliendi korraldusi.

1. Sissejuhatus

- 1.1 Käesolev kliendi korralduste parima täitmise kord („kord“) on vastu võetud eesmärgiga tagada, et AS SEB Pank („SEB“) täidab oma klientide nimel või arvel täidetavad või edastavad finantsinstrumente puudutad korraldused nii, nagu seda nõuab finantsinstrumentide turgude direktiivi 2014/65/EL, selle kohaldamiseks kehtestatud kohalikud õigusaktid ja Euroopa Liidu delegeeritud määrus 2017/576 (ühiselt „**MiFID II**“).
- 1.2 Parim täitmine on SEB-le kehtestatud nõue rakendada kõiki vajalikke meetmeid klientide nimel või arvel korralduste täitmisel kliendile parima võimaliku tulemuse saavutamiseks ja tegutseda esitatud korralduste täitmiseks edastamisel klientide parimates huvides. Samas võib esineda asjaolusid, mille puhul SEB ei oma parima täitmise kohustust, näiteks, kui SEB tegutseb turu vastaspoolena ja/või võtab tehinguga positsiooniriski. Sõltumata sellest, kas SEB-l on parima täitmise kohustus või mitte, tegutseb SEB alati ausalt, õiglaselt ja professionaalselt lähtudes oma klientide huvidest.
- 1.3 Kord sätestab asjaolud, mille puhul SEB peab kindlustama parima täitmise, ja kaalutlused, mida ta selle kindlustamiseks kohaldab. Kord hõlmab nii üldiselt kohalduvaid põhimõtteid kui ka tootepõhiseid lisasid.
- 1.4 Kui klient ei ole määranud kõiki korralduste täitmisega seonduvaid aspekte, rakendab SEB korras toodud põhimõtteid, mis SEB arvates vastavad kliendi huvidele arvestades antud hetkel valitsevaid asjaolusid. Samas, kuigi SEB teeb kõik endast oleneva, et saavutada korralduste parim täitmine kliendile, ei tähenda see ilmtingimata igal juhul parima hinna saavutamist, vaid pigem parimat hinda, mida korralduste täitmise hetkel olemasoleva teabe põhjal on mõistlik saada.
- 1.5 Seda korda ja teisi SEB parima täitmisega seotud dokumente uuendatakse aeg-ajalt ja kehtivad versioonid on kättesaadaval SEB veebilehel www.seb.ee/investorkaitse.
- 1.6 SEB-le korraldust andes nõustub klient tehingu täitmisega käesoleva korra kohaselt. Juhul, kui kliendil on korra sisu või kohaldamisega seoses üldisi või konkreetseid küsimusi, peab klient pöörduma SEB poole.

1.7 Mõisted

Tavakliendid on need, kellele MiFID II kohaselt on kõige kõrgem investorkaitse. Tavakliendina on liigitatud tavaliselt eraisikud ja väikeettevõtted või kliendid, kes on valinud tavakliendi liigituse.

Asjatundlikud kliendid on need, kas vastavad MiFID II-s toodud varade suuruse mahu, tehingute sageduse ja/või finantsalaste kogemuste osas toodud nõuetele. Sellest lähtuvalt on asjatundlikul kliendil veidi väiksem investorkaitse kui tavakliendil. Asjatundlikeks klientideks on tavaliselt suurettevõtted või need, kes pakuvad finantsteenuseid, või kliendid, kes on taotlenud enda käsitlemist asjatundliku kliendina.

Võrdsetel vastaspooltel on MiFID II kohaselt kõige madalam investorkaitse tase. Võrdseteks vastaspooleks on tavaliselt finantsteenuseid pakuvad ettevõtted.

Muudel käesolevas korras kasutatud mõistetel, nagu reguleeritud turg, süsteemne täitja, kauplemiskohaväline tehing jms on neile MiFID II-s omistatud tähendus.

2. Kohaldamisala

2.1 Hõlmatud kliendid

Korda kohaldatakse SEB tavaklientidele ja asjatundlikele klientidele. Korda ei kohaldata võrdsetele vastaspooltele. Võrdsele vastaspoolele kohaldub kord juhul, kui SEB on konkreetselt nõustunud rakendama võrdsetele vastaspooltele erandkorras parima täitmise korda.

SEB on teavitanud kõiki kliente nende liigitamisest.

2.2 Hõlmatud finantsinstrumentid

Parima täitmise nõue kehtib tehingutele (sh tuletisinstrumentidele, pakett- ja repotehingutele) erinevate finantsinstrumentidega, sh vabalt kaubeldavate väärtpaberite, rahaturuinstrumentide, investeerimisfondi osakute, eri liiki tuletisinstrumentide, lubatud heitkoguse ühikute ja teatud väärtpaberite finantseerimistehingute suhtes. Instrumentide täielik nimekiri on toodud Loetelus 1.

Finantsinstrumentideks ei loeta valuuta ja toormete spot-tehinguid, ega ka laenulepinguid või deposiite ja seetõttu parima täitmise kohustus neile ei laiene.

2.3 Hõlmatud teenused

Käesolev kord kohaldub, kui SEB osutab järgmisi investeerimisteenuseid:

- väärtpaberitega seotud korralduste täitmine kliendi nimel või arvel;
- väärtpaberitega seotud korralduste vastuvõtmine ja edastamine;
- väärtpaberiportfelli valitsemine.

2.4 Esmakohustus tegutseda õiglaselt

Sõltumata sellest, kas käesolev kord konkreetset tehingut käsitleb, on SEB-l kohustus tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt lähtudes klientide huvidest.

3. Parima täitmise raamistik

SEB on kehtestanud poliitika ja korrad, mille eesmärk on saavutada oma klientidele parim võimalik tulemus tehingutes, millele parima täitmise kord kohaldub, arvestades seejuures teatud alltoodud tegureid, kriteeriume ja olemasolevaid täitmiskohti (lisainfo iga antud teema kohta on toodud ka punktis 5).

3.1 Korralduse täitmist mõjutavad tegurid

SEB arvestab korralduste täitmisel või edastamisel mitmete teguritega, sh:

- **hind**, millega tõenäoliselt saab korraldust täita;
- **tehingukulud**, sh täitmiskoha tasud ja arvelduskulud;
- **täitmise kiirus**;
- **täitmise ja arveldamise tõenäosus**, mida mõjutab turu likviidsus;
- **tehingu suurus ja olemus**;
- täitmisest **tulenevad riskid** SEB-le (sh riskimaandus); ja
- mis tahes muud asjaolud, mida SEB asjakohaseks loeb.

SEB-siseselt või välistes täitmiskohtades täidetud tehingutes, kus SEB võtab riski, võib hind sisaldada teenustasusid, mis lisaks kliendiga konkreetset kokkulepitud tasudele peegeldab SEB vastaspoole riski, tururiski, riskimaandust, krediidiriski- ja/või arveldusriski võtmist ja muid korralduse täitmisega seotud tasusid. Täiendavad üksikasjad on toodud vastavates toodete lisades.

3.2 Korralduse täitmist mõjutavad muud tegurid

Iga täitmist mõjutavate tegurite kaalu kindlaks määramiseks arvestab SEB ka järgmisi tegureid:

- klienti iseloomustavad tunnused, sh tema liigitus;
- tehingu liik (sh suurus ja tõenäoline turumõju);
- finantsinstrument;
- täitmiskohad, kuhu tehing võib täitmiseks edastada; ja
- mis tahes muud asjaolud, mida SEB asjakohaseks loeb.

3.3 Täitmiskohad

SEB teeb tehinguid järgmistes täitmiskohtades:

- reguleeritud turud;
- mitmepoolsed kauplemissüsteemid (MTF) ja vastavad Euroopa Majanduspiirkonnast väljaspool asuvad süsteemid;
- organiseeritud kauplemissüsteemid (OTF) ja vastavad Euroopa Majanduspiirkonnast väljaspool asuvad süsteemid;
- süsteemsed täitjad (SI) ja vastavad Euroopa Majanduspiirkonnast väljaspool asuvad asutused;
- maaklerite ristumisvõrgustikud ja muud elektroonilised platvormid;
- korraldused teistelt SEB klientidelt;
- SEB on ise vastaspooleks;
- muud maaklerid ja turutegijad; ja
- teistele SEB ühingutele kättesaadavad täitmiskohad.

SEB on mitme erineva reguleeritud turu ja mitmepoolse kauplemissüsteemi liige ning võib esitada korraldusi ja sooritada tehinguid SEB nimel turutegemise eesmärgil Nasdaq Balti börsidel.

Tehingute tegemisel valib SEB sellise täitmiskoha, mis antud hetkel annab parima tulemuse käesolevast korrast lähtuvalt, sh (kus kohane ja arvestades võimalikke huvide konflikte) korralduse täitmine SEB enda vastu, kas

tegutsedes süsteemse täitjana või oma arvel tehingute täitjana. Seetõttu võidakse kliendi korraldusi täita väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi – ja SEB on selleks oma klientidelt nõusoleku küsinud vastava teenuse osutamise lepingut sõlmides.

Klient võib tehinguga seoses nõuda SEB-lt juurdepääsu või selle keelamist konkreetsetele täitmiskohtadele või likviidsusallikatele, kuigi SEB võimalused sellise nõudmise täitmiseks võivad sõltuvalt asjaoludest erineda ning kliendi nõudmise täitmine võib piirata korralduse täitmist või mõjutada korralduse parimat täitmist.

SEB teeb mõistlikke jõupingutusi, et mitte põhjustada valitud täitmiskohtade ebaõiglast diskrimineerimist.

Kriteeriume, mida SEB kasutab täitmiskohtade valimiseks, on kirjeldatud punktis 6. SEB poolt hetkel kasutatavate täitmiskohtade loetelu kättesaadav veebilehel www.seb.ee/investorkaitse.

SEB soovib tähelepanu juhtida asjaolule, et SEB võib täita klientide korraldusi ka täitmiskohtades, mis ei ole selles loetelus välja toodud, kui ta peab seda asjakohaseks selle ajahetke sündmuste valguses ning on ebatõenäoline, et sellisel tegutsemine tooks kliendi jaoks kaasa kokkuvõttes halvema tulemuse.

3.4 Tehingukorralduste täitmine

SEB täidab kliendi tehingukorraldused (v.a kui konkreetsetl on teisiti kokku lepitud):

- vahendajana (*agent capacity*) enda nimel ja kliendi arvel;
- korralduse riskivaba sobitajana (*riskless principal capacity*), kus tehes samaaegselt tehingu kliendiga, teeb SEB sobitava tehingu täitmiskoha või kolmanda osapoollega, sh teise kliendiga, kindlustades seeläbi, et SEB ei võta tehinguga mingit positsiooniriski, ei saa mingit muud kasu ega kahju kui kokkulepitud vahendustasu, teenustasu või muu tasu; või
- oma arvel (*principal capacity*), registreerides tehingu enda raamatupidamises ja võttes sellest tekkiva positsiooniriski.

SEB võib suured tehinguid jagada väiksemateks osadeks, täites erinevad osad erinevates ülalnimetatud rollides.

Kui SEB tegutseb oma arvel ja tal ei ole selle tõttu parima täitmise kohustust, võib ta kaubelda enne kliendi tehingut või paralleelselt kliendi tehingutega, näiteks täita teiste klientide tehinguid, et maandada riski või hankida likviidsust näiteks turutegemise eesmärgil või oma riskide juhtimiseks. Selline tegevus võib mõjutada kliendi saadud hinda.

4. Parima täitmise korra kohaldamine kliendi liigi järgi

4.1 Tavakliendid

SEB täidab tavakliendi korraldused kliendi jaoks parimal võimalikult viisil, v.a juhtudel, kus tavaklient loeb SEB-d turu vastaspooleks vastavalt kauplemissuhte testile (*trading relationship test*) ja klient ei tugine SEB-le oma huvide kaitsmisel.

4.2 Asjatundlikud kliendid

SEB täidab asjatundliku kliendi korraldused üldjuhul kliendi jaoks parimal võimalikult viisil.

Kui SEB täidab tehingu oma arvel, võttes tehingu alusel positsiooniriski, sõltub SEB kohustus pakkuda kliendile parimat täitmist sellest, kas klient tugineb tehingu sõlmimisel SEB-le oma huvide kaitsmisel või võib eeldada, et klient loeb SEB-d oma turu vastaspooleks.

4.3 Kauplemissuhte test (*trading relationship test*)

Euroopa Liidu komisjon on loonud neljakordse testi (*four-fold test*), mille alusel saab kindlaks määrata, kas tava- või asjatundlik klient võiks loota õigustatult investeerimisühingule konkreetsetes tehingus või käsitleb investeerimisühingut turu vastaspooleks. Testi neli elementi, mida ka SEB võtab arvesse on järgmised:

- **Kes algatab tehingu.** Kui esimese kontakti on teinud klient, siis on vähem tõenäoline, et klient loodab SEB-le oma huvide kaitsmisel kui siis, kui SEB on kliendile konkreetsetl tehingut soovitanud nõustamise käigus. Selles kontekstis peavad kliendid tähele panema, et SEB edastab paljudele oma klientidele analüüse; kui tehing tehakse analüüsi saamise tulemusel, siis ei loeta analüüsi edastamist SEB poolseks tehingu „algatamiseks“, sest analüüs ei ole koostatud konkreetse kliendi asjaolusid arvestades.
- **Turupraktika.** Teatud turgudel, nagu näiteks kauplemiskohavälistel (*over-the-counter*, OTC) tuletisinstrumentide turgudel ja võlakirjaturgudel, saavad kliendid tavaliselt juurdepääsu erinevatele alternatiivsetele allikatele, esitades hinnapäringud erinevatele investeerimisühingutele. Sellisel juhul on vähem tõenäoline, et klient loodab SEB-le oma huvide kaitsmisel.
- **Turu läbipaistvus.** Paljudel juhtudel on SEB poole pöörduval kliendil sama hea või parem ülevaade turutingimustest kui SEB-l, kuna teised turuosalisel avaldavad teavet klientidele, aga mitte konkurentidele. Sellises olukorras on vähem tõenäoline, et klient tugineb SEB-le oma huvide kaitsmisel.
- **Investeerimisühingult kliendile antud teave ja lepinguline suhe kliendiga.** Kui teave või leping sätestab asjaolud, mille puhul SEB ei oma parima täitmise kohustust, on vähem tõenäoline, et klient selliste asjaolude esinemise tugineb SEB-le oma huvide kaitsmisel.

Kui SEB ja klient ei ole antud küsimuses konkreetsetl teisiti kokku leppinud, kasutab SEB oma professionaalset

hinnangut ülaltoodud põhimõtete kohaldamisel. Kui ükski neljast testi elemendist ei viita sellele, et klient võiks tugineda SEB-le oma huvide kaitsmisel, eeldab SEB, et klient loeb panka turu vastaspooleks ja seega ei järgi parima täitmise korda. Samas on SEB-l alati kohustus tegutseda ausal, õiglasel ja professionaalsel viisil järgides kliendi parimaid huve.

Üldiselt, kui SEB-l on valikuvabadus otsustada, kuidas tehingu teatud aspekte täita, on tõenäolisem, et SEB-l on parima täitmise kohustus.

Kahtluste vältimiseks, kui SEB pakub portfelli valitsemise teenuseid ja täidab korraldused ise, pakub SEB alati oma klientidele parimat täitmist. Kui SEB edastab sellise korralduse teistele ühingule, nõuab SEB vastavalt punktis 2.4 (*Hõlmatud teenused*) toodule, et kõik ühingud, kellele SEB oma klientide tehingukorraldused täitmiseks edastab (sõltumata, kas tegemist on SEB mõne teise üksuse või SEB välise ühinguga), käituvad samamoodi.

5. Parima täitmise kohustuse rakendamine

5.1 Tavakliendid - kogumaksumus

Korralduse parima täitmise tagamisel tavaklientidele püüab SEB teha seda arvestades kogumaksumust kliendile – ehk optimeerides nii saavutatud hinda kui ka täitmisega otseselt seotud kulusid, nagu näiteks täitmiskoha tasud, arveldustasud ja muud tehinguga seotud tasud kolmandatele osapooltele. Teisi punktides 3.1 ja 3.2 toodud täitmise tegureid arvestatakse ainult ulatuses, milles need aitavad SEB-l saavutada kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse arvestades kogumaksumust kliendile.

5.2 Asjatundlikud kliendid

Korralduse parima täitmise tagamisel asjatundlikele klientidele arvestab SEB kõiki punktides 3.1 ja 3.2 toodud täitmise tegureid ja täitmise kriteeriume ning püüab täita tehingukorralduse täitmiskohas, mille hind on antud hetkel kõige parem. Tavatingimustes on kõige olulisem tegur finantsinstrumendi hind. Samas on ka teisi, võimalikke konfliktseid tegureid, millega tuleb arvestada, nagu näiteks konfidentsiaalsuse hoidmine ja hinnamõju minimeerimine suurte tehingute täitmisel, tulemuse optimeerimine mittelikviidsetel turgudel, või kiire täitmise saavutamine kiirelt muutuvatel turgudel. Sellistes oludes kasutab SEB oma professionaalset hinnangut ja kogemusi tehingu tegemiseks viisil, millelt võib oodata kliendi jaoks optimaalse tulemuse saavutamist arvestades antud asjaolusid.

5.3 Erinevad olukorrad

Eeltoodud arvestamata on teatud olukorrad, mis määravad, kuidas SEB tehinguid teeb, ja mis võivad mõjutada parimat täitmist. Need hõlmavad järgmist:

5.3.1 Kliendi konkreetsed juhised

Kui klient esitab SEB-le konkreetse juhise, kuidas kogu tema korraldust või osa sellest täita, kohustub SEB neid juhiseid järgima ja selle tulemusena loetakse, et SEB on taganud parima täitmise juhistes toodud tehingu aspektidega seoses. Sellised juhised sisaldavad korralduste tüüpe, mis näevad ette tehingu ajastamise (nt „avatud“, „suletud“ või „stopp“-korraldused) või selle taotletud hinna (nt võrdlussihiga korraldused nagu „VWAP“). Kui juhise ei hõlma kõiki tehingu aspekte, kohaldab SEB ülejäänud aspektide puhul selles korras toodud põhimõtteid.

Seetõttu, kui klient esitab SEB-le piirava juhise, võib see omakorda mõjutada SEB võimet järgida täies mahus selle korra nõudeid ja päädida kliendi jaoks mitte nii hea tulemusega, kui ta muidu oleks saavutanud.

SEB on alati valmis kliendiga tema soovil arutama konkreetse juhise plusse ja miinuseid, mille klient soovib anda või on andnud ega püüa suunata klienti sellise juhise suunas, millest võiks mõistlikult oodata, et see on kliendi kahjuks. Samas ei saa SEB garanteerida kliendi tähelepanu juhtimist tõsiasjale, et kliendi antud juhiseid ei pruugi vastata tema parimatele huvidele, kui sellist küsimust ei ole palutud spetsiaalselt käsitleda.

Korraldustele, mis on märgitud kui „turuhinnaga“ või „parima hinnaga“, kohaldatakse alati parima täitmise korda, v.a kui asjaolud muudavad selle teostamatuks, misjuhul SEB teeb mõistlikke pingutusi, et kliendiga asja arutada.

5.3.2 Korralduste käsitlemine

- *Korralduste alamliigid:* kui ei ole teisiti kokku lepitud, võib SEB jagada korraldused üheks või mitmeks eraldi, seeriatena või paralleelselt erinevates täitmiskohtades täidetavateks tehinguteks. Kui kohalduvad parima täitmise nõuded, siis kohalduvad need võrdselt iga sellise täitmise kohta ja kogu tehingu kohta üldiselt.
- *Täitmine järjekorras:* SEB täidab muus osas võrreldavad kliendi korraldused nende saabumise järjekorras, välja arvatud juhul, kui korralduse iseloomu, valitsevaid turutingimusi või teisi tegureid arvestades ei ole see otstarbekas. Kui korralduse täitmisega on raskusi, kohustub SEB tegema mõistlikke jõupingutusi (kuid ei garanteeri) kliendi teavitamiseks nendest raskustest teadusaamisel.
- *Koondamine:* SEB võib koondada mis tahes kliendi korraldused teiste klientide korralduste või tehingutega, mida SEB teeb enda nimel ja arvel, ja võib täita need korraga. SEB ei koonda korraldusi juhul, kui antud hetkel on ette näha, et see on klientidele kahjulik. Korralduste koondamise eesmärk on saada kliendile võimalik

parim tulemus korralduste mahtude käsitlemise hõlbustamise ja/või turul paremate tingimuste saamise kaudu, kuid see ei anna garantiid, et koondamine siiski teatud juhtudel ei võiks mõne konkreetse korralduse puhul olla kliendile kahjulik. Kui on tehtud otsus kliendi korralduse koondamiseks teiste korraldustega, ei või koondatud korraldusi enam eraldada, välja arvatud siis, kui eraldamine on ilmselgelt kliendi huvides.

- *Jaotamine:* kui SEB koondab kliendi korralduse, jaotatakse tehingud klientide ja teiste osapoolte (kelle huvid koondati) vahel õiglaselt. Kõik kaasatud osapooled saavad sama hinna, välja arvatud juhul, kui see ei ole kliendi määratud hinnast tulenevalt võimalik. Selliste koondatud korralduste puhul, mis täidetakse ainult osaliselt, jaotatakse tehingud poolte vahel ausal ja õiglasel viisil, kuigi kui koondamisel on kaasatud SEB enda tehingud, eelistatakse alati kliente.
- *Kehtivusaeg:* kui korralduse iseloomust tuleneb konkreetne ajaperiood/kestus, mille jooksul korraldus peab olema jõus, või kui korralduse andmisel on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud, kehtib iga korraldus sellel päeval, mil see on antud. Konkreetset turul täitmiseks antud korraldused, mis on vastu võetud pärast vastava turu sulgemist, jäävad kehtima antud turu järgmise kauplemispäeva lõpuni, kui ei ole vastupidiselt kokku lepitud.
- *Täitmata limiitorderid:* kui klient annab limiitorderi Euroopa Majanduspiirkonna reguleeritud turul kaubeldavate aktsiate kohta, on SEB kohustatud avaldama turul selle korralduse täitmata osa, välja arvatud juhul, kui klient on andnud teistsuguse nõusoleku. SEB on küsinud oma klientidelt selleks vastavates teenuselepingutes või tingimustes nõusoleku ja seetõttu ei avalda SEB sellist teavet, välja arvatud juhul, kui seda on konkreetset nõutud.

Kui tehingu koondamist või jaotamist puudutav otsus tehakse viisil, mis on erinev käesolevas korras sätestatust, teavitab SEB sellest *Compliance Officer*'i.

5.3.3 Hinnapakkumine (*Request For Quote*) ja täidetavad hinnad

Kui SEB saab pakkuda hinda, mida saab kohe aktsepteerida (mitte indikatiivset hinda, mida turul võiks saada), ja sõltumata sellest, kas tegemist on kahesuunalise hinnapakkumise või ainult ostu või müügi hinnapakkumisega, siis tegutseb SEB oma arvel ja võtab tehingus täieliku positsiooniriski. Hind, mida SEB pakub, võib erineda turul valitsevatest hindadest ja klient peab ise otsustama, kas seda aktsepteerida või mitte. Kõikidel nimetatud juhtudel loeb SEB end kliendi turu vastaspooleks ja tal ei ole parima täitmise kohustust.

SEB hinnapakkumised on avatud aktsepteerimiseks piiratud ajavahemikul – kui see ajavahemik ei ole selgesõnaliselt sätestatud hinnapakkumise tegemisel või muul viisil, püüab SEB klienti teavitada hinnapakkumise aegumisest. Kui klient soovib hinna aktsepteerida kuigi tähtaeg on möödunud, on SEB-l õigus aktsepteerida tehing nimetatud hinnaga või see tagasi lükata.

5.3.4 Tehingud kauplemiskohaväliste (OTC) tuletisinstrumentidega

Kui SEB annab kliendile OTC tuletisinstrumenti hinna, vastab ta tavaliselt hinnapäringule ja vastavalt kauplemissuhte testile ei oma parima täitmise kohustust. Samas, kui tehingu teatud aspektid (nt täitmishind) sõltuvad turu võrdlushinnast, kindlustab SEB parima täitmise seda võrdlushinda kohaldades. Sarnaselt, kui tuletisinstrumenti hind sõltub osaliselt riskimaandamistehingust, mille SEB sõlmib kolmandate osapooltega konkreetse tehingu tegemiseks, loeb SEB, et sellele riskimaandamistehingule tuleb kohaldada parimat täitmist, sest klient tugineb SEB-le oma huvide kaitsmisel.

6. Täitmiskoht / vastaspoole valimine

Kliendikorralduste täitmisel arvestab SEB punktis 3.3 nimetatud täitmiskoha ja/või kolmandate osapoolte (mis võivad hõlmata SEB Grupi teisi üksusi) tingimusi, mis talle antud hetkel kättesaadavad on, ja täidab korralduse ühel või mitmel neist selleks, et kindlustada parim täitmine selle korra kohaselt, võttes arvesse ka kliendi antud konkreetseid juhiseid.

SEB on küsinud oma teenuselepingutes või tingimustes kliendi nõusoleku korralduste täitmiseks väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi. Kliendi nõusoleku alusel jätab SEB endale õiguse täita nende korraldus või osa sellest sisemiselt teiste klientide korralduste või SEB enda positsioonide vastu. SEB avaldab aeg-ajalt sellise tegevuse koondandmed, mida saab vaadata lehelt www.seb.ee/investorkaitse.

SEB valib täitmiskohad ja kolmandad osapooled tehingute tegemiseks omal äranägemisel eesmärgiga optimeerida oma võimet saavutada parim täitmine käesoleva korra kohaselt. Selle valiku tegemisel arvestab SEB täitmiskoha või osapoolte tehnilist võimekust, tavapäraseid hindu, täitmise kiirust, likviidsust, arveldamise lihtsust ja kulusid ning tasusid ja mis tahes avalikku teavet, mille vastav üksus nende või nendega tehtud tehingute kohta aeg-ajalt avaldab. Peamised täitmiskohad, kus SEB finantsinstrumendi iga klassiga tehinguid teeb, on toodud aadressil www.seb.ee/investorkaitse.

7. Kauplemise katkemine ja süsteemivead

Teatud juhtudel, nagu näiteks kauplemise seiskumise, täitmiskoha poolse tehingu tühistamise, süsteemivigade või muu põhjuse tõttu võib SEB otsustada, et klientide parimate huvide nimel on vajalik kasutada korralduste täitmiseks või edastamiseks vahendeid, mis erinevad tavaliselt sellise korralduse puhul kasutatavatest. Sellistel juhtudel võtab SEB tarvitusele kõik vajalikud meetmed, et saavutada oma kliendi jaoks parim võimalik tulemus antud olukorras.

Kui eelpool mainitud sündmuste tagajärjeks on kauplemise katkemine, teeb SEB mõistlikke pingutusi kontakti saamiseks nende klientidega, kelle korraldusi ei ole veel täidetud, et saada täiendavaid juhiseid. Kui SEB-l ei õnnestu täiendavate juhiste saamine, siis võtab SEB tarvitusele kõik meetmed, mis on kliendi parimates huvides ning sel juhul on tulemus kliendile siduv.

Kui turukorraldaja tühistab turul tehtud tehingu või muudab seda, siis see kohaldub ka SEB ja tema klientide suhtes isegi sellisel juhul, kui SEB on eelnevalt kliendile kinnitanud, et tema tehing on täidetud. SEB võtab kasutusele kõik asjakohased meetmed, et klienti sellisest olukorrast viivitamatult teavitada, välja arvatud juhul, kui asjaolud sellist kliendi teavitamist ei võimalda.

8. Kauplemine väljaspool SEB tööruume

SEB ei võta korraldusi vastu, ei edasta täitmiseks ega täida korraldusi väljaspool SEB tööruume.

9. Parima täitmise korra uuendamine

SEB võib korda aegajalt muuta. Kord, täitmiskohad, kolmandatest isikutest vahendajad ja täitmiskorraldused ning nende tulemused vaadatakse üle, et tagada parima võimaliku tulemuse pakkumine SEB klientidele. Seda tehakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord aastas. Kõik korra muudatused avaldatakse SEB veebilehel aadressil www.seb.ee/investorkaitse. Muudatused ja uuendused jõustuvad nende veebilehel avaldamisele järgneval päeval.

10. Parima täitmise demonstreerimine

Kui klient soovib saada tõestust selle kohta, kuidas SEB on selles dokumendis toodud korda ühe või mitme tehingu puhul järginud, peab klient pöörduma SEB poole, näidates selgelt, et nad soovivad saada kirjalikku selgitust.

Loetelu I

Finantsinstrumentide nimekiri

(nagu määratud EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIVI 2014/65/EL LISA 1 „TEENUSTE JA TEGEVUSTE JA FINANTSINSTRUMENTIDE LOETELUD“ JA OS C „FINANTSINSTRUMENDID“)

- (1) vabalt võõrandatavad väärtpaberid;
- (2) rahaturuinstrumentid;
- (3) investeerimisfondide osakud;
- (4) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud väärtpaberite, vääringute, intressimäärade või tootlikkuse, lubatud heitkoguse väärtpaberitega seotud tuletislepingud või muud tuletisinstrumentid, finantsindeksid või finantsmeetmed, mida võib arveldada natuuras või rahas;
- (5) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul, kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu;
- (6) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, tingimusel et nendega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis, välja arvatud energia hulgmüügitooted, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mille puhul tuleb arveldada natuuras;
- (7) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, mida ei ole nimetatud käesoleva jao punktis 6 ja mis ei teeni kommertseesmärki ja millel on teiste tuletisinstrumentide omadused;
- (8) tuletisinstrumentid krediidiriski üleandmiseks;
- (9) hinnavahelepingud;
- (10) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud kliimaatiliste muutujate, prahihindade, inflatsioonimäärade või muu ametliku majandusstatistikaga seotud tuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu, samuti muud vara, õiguste, kohustuste, indeksite ja käesolevas jaos nimetatata meetmetega seotud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused, võttes muu hulgas arvesse, kas nendega kaubeldakse reguleeritud turul, organiseeritud kauplemissüsteemis või mitmepoolses kauplemissüsteemis;
- (11) lubatud heitkoguste väärtpaberid, mis koosnevad direktiivi 2003/87/EÜ (heitkogustega kauplemise süsteem) nõuetele vastavatest ühikutest.

Lisa A: Aktsiad ja nendega sarnased tooted

Hõlmatud tooted:

- aktsiad
- börsil kaubeldavad fondosakud (ETF)
- hoidmistunnistused
- sertifikaadid
- muud aktsialaadsed finantsinstrumendid

1. Sissejuhatus

Selles lisas on toodud täiendavad üksikasjad ja ülevaade korralduste ja hinnapakumiste/päringute (*request for quote*, RFQ) kohta ning selle kohta, millal ja kuidas pakub SEB parimat täitmist seoses tehingutega, mis tehakse eespool näidatud toodetega.

Lisa tuleb lugeda koos SEB kliendi korralduste parima täitmise korruga („kord“).

SEB võib teha tehinguid oma arvel või edastab selle täitmiseks täitmiskohta. Kui SEB täidab tehingu oma arvel, on kliendi jaoks oluline tähele panna, et SEB võib toetuda kauplemissuhte testile, mida on kirjeldatud korra punktis 4.3. Kui kauplemissuhte test nii näitab, eeldab SEB, et klient loeb panka oma turu vastaspooleks, mille tulemusena SEB ei pea järgima korralduste parima täitmise korda.

Teisi börsil kaubeldavaid tooteid, mille hind on tuletuslik (sh börsil kaubeldavad võlakirjad (ETN)) käsitletakse Lisas E.

2. Korralduse/hinnapäringu käsitlemine

Kliendid võivad otsustada tehingute tegemise SEB-ga andes tehingukorralduse või esitades hinnapäringu. Viimasel juhul esitab SEB hinna, mille klient võib kas aktsepteerida või mitte.

Tavakliendid esitavad korraldused SEB aktsepteeritud kanalite kaudu ning tehingukorraldused suunatakse täitmiseks täitmiskohta.

Kui SEB ei ole selle kauplemissuhte liige või osaline, kus finantsinstrumendiga kaubeldakse, võib ta kasutada teisi investeerimisühinguid kliendi korralduste täitmiseks, st edastada kliendi korralduse kolmandale osapoolle täitmiseks.

Kui SEB pakub investeerimisteenust „korralduse täitmine kliendi nimel“, sõlmib ta lepingud oma kliendi nimel finantsinstrumentide ostmiseks või müümiseks. See toimub näiteks juhul, kui SEB on kauplemissuhte liige ja täidab korralduse enda nimel kliendi arvel või kui ta saab kliendi korralduse ja edastab selle teisele ühingule täitmiseks.

SEB võib täita korraldused otse kauplemissuhtes (reguleeritud turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis). Nende turgude puhul, mille liige SEB ei ole, võib SEB kaubelda kolmandast osapoolst investeerimisühingu (nt maakleri) kaudu, kes on sellise kauplemissuhte liige.

SEB võib täita korraldusi ka väljaspool kauplemissuhte, kui SEB-l on olemas kliendi selgesõnaline nõusolek. SEB võib täita korralduse väljaspool kauplemissuhte süsteemse täitjana (*Systematic Internaliser*, SI). Süsteemne täitja on ettevõtte, kes kaupleb organiseeritult, sageli ja ulatuslikult oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool kauplemissuhte. Kui SEB täidab kliendi korraldusi väljaspool kauplemissuhte, antakse tehingust teada tunnustatud kauplemissuhte aruandluse avalikustajale (APA).

3. Kuidas SEB rakendab parima täitmise kohustust

Juhtudel, kus kauplemissuhte test või muud asjaolud näevad SEB-le ette parima täitmise kohustuse korra kohaselt, kohaldatakse alltoodud kaalutlusi.

Kui tehinguhinnad avaldatakse vastaval turul, teeb SEB tavaliselt nendega seoses parima täitmise otsuse.

Järgmised tegurid ja neile omistatud tähtsus on reastatud nende suhtelise tähtsusejärjekorra selle põhjal, mis neile tavaliselt omistatakse. Nende tähtsusejärjekorra hindamisel võetakse tavaliselt arvesse kriteeriume nii, nagu asjaolud seda iga konkreetse tehingu puhul ette näevad.

- Kõige olulisem tegur on tavaliselt **hind**, kuigi see sõltub korralduse liigist. Agressiivsete korralduste puhul on hind alati esmatähtis samas, kui passiivsete korralduste puhul on see vähem tähtis.
- Passiivsete korralduste puhul on **туру sügavusel** väiksem osatähtsus; samas agressiivsete korralduste puhul on see keskmise tähtsusega.
- **Kaubeldavatel mahtudel** ei ole agressiivsete korralduste puhul tähtsust, kuid on olulise tähtsusega passiivsete korralduste puhul.

- **Viiteajal** täitmiskohale ligipääsul (*latency*) on oluline osatähtsus agressiivsetele korraldustele, kuid vähene tähtsus passiivsetele korraldustele.
- **Tehingukulud** (välised tasud) on alati vähemtähtsad võrreldes hinnaga, kuid on keskmise tähtsusega agressiivsete korralduste puhul ega oma tähtsust passiivsete korralduste puhul.
- Agressiivsete korralduste puhul on **täitmiskoha liigil** keskmine osatähtsus, samas passiivsete korralduste puhul ei oma see tähtsust.

Passiivne korraldus on korraldus, mis *lisab* korralduste portfelli (*order book*) likviidsust (ostukorraldus madalama kui parima küsitud hinnaga või müügi korraldus hinnaga, mis on kõrgem kui parim pakkumine).

Agressiivne korraldus on korraldus, mis *eemaldab* korralduste portfelist likviidsust (ostukorraldus hinnaga, mis on võrdne või kõrgem kui parim küsitud hind, või müügi korraldus hinnaga, mis võrdne või madalam kui parim pakkumine).

Lisa B: Võlakirjad

Hõlmatud tooted:

- võlakirjad ja teised intressi tootvad või diskonteeritud võlakohustused, sh indeksiga seotud võlakirjad
- intressimäära vahetuslepingud (IRS)

1. Sissejuhatus

Selles lisas on toodud täiendavad üksikasjad ning ülevaade korralduste ja hinnapakkumiste/päringute (*request for quote*, RFQ) kohta ning selle kohta, millal ja kuidas pakub SEB parimat täitmist seoses tehingutega, mis tehakse eespool näidatud toodetega.

Lisa tuleb lugeda koos üldise SEB kliendi korralduste parima täitmise korraga („kord“).

SEB võib teha tehinguid oma arvel või edastab selle täitmiseks täitmiskohta. Kui SEB täidab tehingu oma arvel, on kliendi jaoks oluline tähele panna, et SEB võib toetuda kauplemissuhete testile, mida on kirjeldatud korra punktis 4.3. Kui test nii näitab, eeldab SEB, et klient loeb panka oma turu vastaspooleks, mille tulemusena SEB ei pea järgima korralduste parima täitmise korda.

2. Korralduse/hinnapäringu käsitlemine

Kliendid võivad otsustada tehingute tegemise SEB-ga andes tehingukorralduse või esitades hinnapäringu (*request for quote*, RQF). Viimasel juhul esitab SEB hinna, mille klient võib kas aktsepteerida või mitte.

Kliendid esitavad korraldused SEB aktsepteeritud kanalite kaudu.

Tehingud täidetakse kauplemissuhetel (OTC), diilerilt diilerile või diilerilt investorile. See tähendab et tehinguhindade kohta vastaval turul puudub kõiki andmeid koondav register. Lisaks mõne väärtpaberiga ei tehta tehinguid päevi, nädalaid või isegi kuid järjest. Nendes oludes ei ole nii lihtne teha täpselt kindlaks, milline on antud väärtpaberi õiglane hind.

Kui SEB täidab tehingud oma arvel ja võtab seega riski seoses tehinguga, mille ta kliendiga on teinud, ei loe SEB-l parima täitmise kohustust vastavalt kauplemissuhete testile (kui ei ole selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud).

Sellistel juhtudel võib kliendile pakutud hind sisaldada kursivahet või hinnalisa, mis peegeldab muu hulgas SEB vastaspoole riski, tururiski, likviidsusriski ja kapitalinõudeid. Sellistel juhtudel peegeldab kursivahe või hind ka emitendi krediivõimet.

SEB võib täita korraldused ka otse kauplemissuhtes (reguleeritud turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis). Nende turgude puhul, mille liige SEB ei ole, võib SEB kaubelda kolmandast osapooldest investeerimisühingu (nt maakleri) kaudu, kes on sellise kauplemissuhte liige.

Kui tehinguhinnad avaldatakse vastaval turul, teeb SEB tavaliselt nendega seoses parima täitmise otsuse.

3. Kuidas SEB rakendab parimat täitmise kohustust

Kui kauplemissuhete test või muud asjaolud näevad SEB-le ette parima täitmise kohustuse korra kohaselt, kohaldatakse järgmisi kaalutlusi.

Kuna väliseid täitmiskohti, nagu reguleeritud turud, millel SEB konkreetsetes väärtpaberites kindlaksmääratud hinnaga tehinguid saab teha, on vähe, võib SEB täita korralduse enda arvel kliendile pakutud hinna või kursivahega. See hind ei pruugi olla võrreldav teiste antud hetkel saadavalolevate hindadega, sest see sõltub järgmistest teguritest ja neile igal üksikul juhul omistatud suhtelisest tähtsusest. Need on toodud allpool suhtelises tähtsuse järjekorras, mis neile tavaliselt omistatakse; nende tähtsusjärjekorra hindamisel võetakse arvesse erinevaid kriteeriume nii, nagu asjaolud seda iga konkreetse tehingu puhul ette näevad.

- **Hind** on tavaliselt kõige olulisem tegur, kuigi see sõltub nii tururiskist (kõrgem reiting tähendab väiksemat kursivahet ja seega paremat hinda), SEB positsioonist sarnastes instrumentides kui ka kapitalinõuetest, mida tuleb järgida;
- **täitmise kiirus;**
- **korralduse suurus ja olemus** (mis sõltuvalt asjaoludest võivad mõjutada hinda);
- **täitmise ja arveldamise tõenäosus** (mittelikviidsel turul võib olla olulisem kui hind);
- **tõenäoline mõju turule** (võib mõjutada viisi, kuidas SEB korraldust täidab – kas blokina või osaliselt);
- **tehingukulud** ja täitmist puudutavad riskid;
- finantsinstrumendi **туру iseloom** (turupraktika antud instrumendi puhul); ja
- muud kaalutlused, mida korralduse täitmisel asjakohaseks peetakse, näiteks kas instrumendi intressimäär on ujuv või fikseeritud.

Selleks, et teha kindlaks nende täitmistegurite tähtsus, võtab SEB järgmisi omadusi:

- **klient**, sh tema liigitus ja vastaspoole risk vastavalt SEB-sisesele klientide riskihindamisele (mida parem on riskihinne, seda väiksem on lisatasu või kursivahe);
- kliendi korraldusega **seotud asjaolud** (nt kas klient on teinud hinnapäringu);
- kliendi korralduse aluseks olevad **finantsinstrumendid** (vastava instrumendi likviidsus); ja
- **täitmiskohad**, kuhu kliendi korralduse võib suunata.

Lisa C: Valuutatuletisinstrumendid (FX)

Hõlmatud tooted:

- valuuta *forward*
- valuuta *swap*
- valuuta optioonid

1. Sissejuhatus

Selles lisas on toodud täiendavad üksikasjad ning ülevaade korralduste ja hinnapakkumiste/päringute (*request for quote*, RFQ) kohta ning selle kohta, millal ja kuidas pakub SEB parimat täitmist seoses tehingutega, mis tehakse eespool näidatud toodetega.

Lisa tuleb lugeda koos üldise SEB kliendi korralduste parima täitmise korraga („kord“).

SEB võib teha tehinguid oma arvel või edastab selle täitmiseks täitmiskohta. Kui SEB täidab tehingu oma arvel, on kliendi jaoks oluline tähele panna, et SEB võib toetuda kauplemissuhete testile, mida on kirjeldatud korra punktis 4.3. Kui test nii näitab, eeldab SEB, et klient loeb panka oma turu vastaspooleks, mille tulemusena SEB ei pea järgima korralduste parima täitmise korda.

2. Korralduse/hinnapäringu käsitlemine

Kliendid võivad otsustada SEB-ga tehingute tegemise andes korralduse kauplemiseks või hinnapakkumise saamiseks (RQF). Viimasel juhul esitab SEB hinna, mille klient võib kas aktsepteerida või mitte.

Kliendid esitavad korraldused SEB aktsepteeritud kanalite kaudu.

Hinnapakkumise esitamisel:

- Võidakse hinnapäringuid kohandada SEB arusaama kohaselt kliendi vajadustest.
- Kohandamine võib mõjutada valuutapaari vormi, hinda, suurust ja uuendamise sagedust.
- Kõiki korraldusi käsitletakse õiglasel ja järjepideval viisil alltoodud täitmistegurite kohaselt.

Täpse pildi saamiseks turu likviidsuse kohta tuletatakse pakkumise andmed SEB valitud sisemistest ja välistest turuandmete allikatest.

Pange tähele, et kui SEB täidab tehingud oma arvel ja võtab seega riski seoses tehinguga, mille ta kliendiga on teinud, ei ole SEB-l parima täitmise kohustust vastavalt kauplemissuhete testile (kui ei ole selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud). Sellistel juhtudel võib kliendile pakutud hind sisaldada kursivahet või hinnalisa, mis peegeldab muu hulgas SEB vastaspoole riski, tururiski, likviidsusriski ja kapitalinõudeid. Sellistel juhtudel peegeldab kursivahe või hind ka kliendi krediitdivõimet.

Kui tehinguhinnad avaldatakse vastaval turul, teeb SEB tavaliselt nendega seoses parima täitmise otsuse.

3. Kuidas SEB rakendab parima täitmise kohustust

Nendel juhtudel, kus kauplemissuhete test või muud asjaolud näevad ette parima täitmise kohustuse korra kohaselt, kohaldatakse alltoodud kaalutlusi.

Kuna väliseid täitmiskohti, nagu reguleeritud turud, millel SEB saab kliendi nimel kindlaksmääratud hinnaga valuutatehinguid teha, on vähe, võidakse korraldused täita SEB enda arvel kliendile pakutud hinna või kursivahega. See hind ei pruugi olla võrreldav teiste antud hetkel saadavalolevate hindadega, sest see sõltub alltoodud teguritest ja neile igal üksikul juhul omistatud suhtelisest tähtsusest. Tegurid on toodud allpool suhtelises tähtsuse järjekorras, mis neile tavaliselt omistatakse; tähtsusjärjekorra hindamisel võetakse arvesse erinevaid kriteeriume nii, nagu asjaolud seda iga konkreetse tehingu puhul ette näevad.

- **Hind** on tavaliselt kõige olulisem tegur, kuigi see sõltub nii tururiskist, SEB positsioonist sarnastes instrumentides kui ka kapitalinõuetest, mida peab järgima;
- **tehingukulud** ja täitmist puudutavad **riskid**;
- täitmise **kiirus**;
- täitmise ja arveldamise **tõenäosus** (mittelikviidsel turul võib olla olulisem kui hind);
- tehingu **suurus ja olemus**;
- tõenäoline **mõju turule**;
- finantsinstrumendi **туру iseloom**; ja
- muud kaalutlused, mida korralduse täitmisel asjakohaseks peetakse.

Selleks, et teha kindlaks nende täitmistegurite tähtsus, võtab SEB arvesse ka järgmiseid omadusi:

- **klient**, sh tema liigitus ja vastaspoolerisk vastavalt SEB-sisesele klientide riskihindamisele (mida parem on riskihinne, seda väiksem on lisatasu või kursivahe)
- kliendi **korraldusega seotud asjaolud** (nt kas ta on teinud hinnapäringu);
- kliendi korralduse **aluseks olevad finantsinstrumendid** (vastava instrumendi likviidsus); ja
- täitmiskohad, kuhu kliendi korralduse võib suunata.

Kui ei ole konkreetselt kokku lepitud, kaupleb SEB oma arvel hindadega, mis ei sõltu ühestki konkreetses võrdlusalusest ega fikseerimisest, v.a kui kliendile antud hind peegeldab alusvaraks oleva valuuta hinda ja marginaali, et kajastada SEB riske ja kapitalikulu vms, nagu märgitud eespool.

Lisa D: fondiosakud

Hõlmatud tooted:

- eurofondid (UCITS)
- alternatiivsed investeerimisfondid (AIF)
- teiste avatud investeerimisfondide osakud

1. Sissejuhatus

Selles lisas on toodud täiendavad üksikasjad ning ülevaade selle kohta, millal ja kuidas pakub SEB parimat täitmist seoses tehingutega, mis tehakse eespool näidatud toodetega.

Lisa tuleb lugeda koos üldise SEB kliendi korralduste parima täitmise korraga („kord“).

2. Korralduse/hinnapäringu käsitlemine

Kliendid võivad teha SEB-ga tehinguid andes korralduse kauplemiseks või vastates SEB soovitusetele või portfelligitsemise lepingute kaudu.

Kliendid esitavad korraldused SEB aktsepteeritud kanalite kaudu.

Kõikidele korraldustele ja nende arveldusjuhistele kohaldatakse kontrolle, näiteks saldokontroll, valideerimine jne, enne kui need edastatakse vastavale fondi vahendajale. Juhul, kui SEB korralduse aktsepteerib, täidetakse see võimalikult kiiresti, saates korralduse vastavale fondi pakkujale (otse või vahendaja kaudu fondivalitsejale (või muule sarnasele isikule), kes vastutab vastava fondi haldamise eest. Kui fondi pakkuja on korralduse töödeldud, kinnitatakse selle üksikasjad uuesti SEB-ga otse või kolmanda osapoole kaudu, kes korraldab arveldamise.

3. Kuidas SEB rakendab parima täitmise kohustust

Kõik korraldused täidetakse nõuetekohaselt vastavatel SEB kehtestatud piiragadel (*cut-off*). Need piirajad võivad erineda fondivalitsejate poolt määratud aegadest. Täitmishinnaks on fondivalitseja kehtestatud hinnad tingimusel, et need saadakse fondivalitsejalt õigeaegselt. Muu kokkuleppe puudumisel täidetakse korraldus vastava fondivalitseja kehtestatud osaku puhasväärtuses (NAV) vastaval päeval. Fondivalitseja poolt pärast piiraga saadud või registreeritud korraldused täidetakse järgmise päeva puhasväärtusega.

Lisa E: investeerimistooted

Hõlmatud tooted:

- börsil kaubeldavad tooted (*Exchange traded products*, ETP)
- börsil kaubeldavad (noteeritud või noteerimata) võlaväärtpaberid (*Exchange traded notes*, ETN); mõlemaid kirjeldatakse sageli ka kui struktureeritud tooteid
- muud tooted SEB struktureeritud toodete grupis

1. Sissejuhatus

Selles lisas on toodud täiendavad üksikasjad ning ülevaade korralduste ja hinnapakkumiste/päringute (*request for quote*, RFQ) kohta ning selle kohta, millal ja kuidas pakub SEB parimat täitmist seoses tehingutega, mis tehakse eespool näidatud toodetega.

Lisa tuleb lugeda koos üldise SEB kliendi korralduste parima täitmise korraga („kord“).

Lisaks korrale ja käesolevale lisale annab kõnealuste toodete emitent tavaliselt välja ka lisadokumentatsiooni, mis kirjeldab täiendavalt toote üksikasju, hinnakujundust ja tootega kauplemist.

SEB võib teha tehinguid vahendajana (*agency capacity*) või täita oma arvel (*principal capacity*). Kui SEB täidab tehingu oma arvel, on kliendi jaoks oluline tähele panna, et SEB võib toetuda kauplemissuhte testile, mida on kirjeldatud korra punktis 4.3. Kui test nii näitab, eeldab SEB, et klient loeb panka oma turu vastaspooleks, mille tulemusena SEB ei järgi parima täitmise nõudeid.

Börsil kaubeldavad tooted (ETP) on väärtpaberid, mille hind on tuletuslik, ja kauplemine toimub päevasiseselt kohalikul väärtpaberibörsil hinnaga, mille aluseks on teiste investeerimisinstrumentide, nagu toormed, valuuta, aktsiahind või intressimäär, hind. ETP-d sisaldavad muu hulgas ETN-e ja ETF-e (ETF-ide kirjeldus on Lisas A).

ETN-e määratletakse sageli tagamata ja allutamata võlaväärtpaberi liigina (võlakirjana), mille aluseks on turuindeksi tootlus, millest on lahutatud kohalduvad tasud, kus perioodi kupongimakseid ei jaotata ja kus põhiosa ei ole kaitstud – kuigi ka neil võivad olla perioodilised kupongimaksud ja nende hind võib olla seotud ühe või mitme individuaalse aktsiaga. Samuti võib nende põhiosa olla kaitstud. ETN-id on sageli noteeritud reguleeritud turgudel, kuid kaubeldakse börsiväliselt koos aruandluskohustusega vastava turu ees. Noteerimata ETN-idel sellist aruandluskohustust ei ole.

2. Korralduse/hinnapäringu käsitlemine

Kliendid võivad otsustada tehingute tegemise andes tehingukorralduse, või esitades hinnapäringu (*request for quote*, RQF). Viimasel juhul esitab SEB hinna, mille klient võib kas aktsepteerida või mitte.

Tavaliselt kauplevad kliendid SEB aktsepteeritud kanalite kaudu.

Kliendid võivad kaubelda kas esmasturul (kus emitent pakub toodet avaliku pakkumise või suunatud pakkumise kaudu) või järelturul pärast toote emiteerimise kuupäeva.

Kui SEB täidab tehingud oma arvel ja võtab seega riski seoses tehinguga, mille ta kliendiga on teinud, ei ole ta parima täitmise kohustust vastavalt kauplemissuhte testile (kui ei ole selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud). Seega võib kliendile sellistes tehingutes pakutud hind sisaldada kursivahet või hinnalisa, mis peegeldab SEB vastaspoole riski, tururiski, likviidsusriski ja kapitalinõudeid. Sellistel juhtudel peegeldab kursivahe või hind ka emitendi krediitvõimet.

Kui tehinguhinnad avaldatakse vastaval turul, teeb SEB tavaliselt nendega seoses parima täitmise otsuse.

3. Kuidas SEB rakendab parima täitmise kohustust

Juhtudel, kus kauplemissuhte test või muud asjaolud näevad SEB-le ette parima täitmise kohustuse korra kohaselt, kohaldatakse alltoodud kaalutlusi.

Alltoodud täitmistegureid arvestatakse kõikide kauplemiskohtade puhul, kuigi nende suhteline kaal võib erineda sõltuvalt kaubeldavast tootest ja kaasatud instrumentide alusvara likviidsusest.

Kliendile pakutav hind või hind, millega SEB tehingu kliendi jaoks täitis, ei pruugi olla võrreldav teiste antud hetkel saadavalolevate hindadega, sest see sõltub järgmistest teguritest ja neile igal üksikul juhul omistatud suhtelisest tähtsusest. Need on toodud allpool suhtelises tähtsuse järjekorras, mis neile tavaliselt omistatakse; nende tähtsusjärjekorra hindamisel võetakse arvesse erinevaid kriteeriume nii, nagu asjaolud seda iga konkreetse tehingu puhul ette näevad.

Järelturul teostatakse tehinguid tagasiostudena või pakkumistena SEB poolt kas kliendi või kolmandast isikust levitajaga.

Kauplemine toimub kauplemiskohaväliselt (OTC), mis tähendab, et nende toodete tehinguhindade kohta puudub kõiki andmeid koondav keskne register. Lisaks mõne tootega ei pruugita teha tehinguid päevi, nädalaid või isegi kuid järjest. Nendes oludes ei ole nii lihtne teha täpselt kindlaks, milline on antud tehingu õiglane hind antud väärtpaberi puhul.

- **hind** on tavaliselt kõige olulisem tegur ja esmasturgudel toimuvate tehingute puhul fikseerib selle emitent. Kui emitendiks on SEB, sisaldab hind tehingukuludid ja SEB finantseerimiskuludid ning kulu toote tuletusliku poole eest. Tuletisinstrument ostetakse tavaliselt teistelt turuosalistelt parima hinna alusel. Järelturul toimuvate tehingute puhul, mille kohta on olemas avaldatud hinnad, teeb SEB tavaliselt nendega seoses parima täitmise otsuse;
- **müüjäjärgne teenus**, võimalik tühistamishind, hindamise ja tagatise kulud;
- finantsinstrumendi **туру iseloom** (turupraktika antud instrumendi puhul);
- täitmise **kiirus**;
- täitmise ja **arveldamise tõenäosus** (mittelikviidsel turul võib olla olulisem kui hind);
- tõenäoline **mõju turule** (võib mõjutada viisi, kuidas SEB korraldust täidab – kas plokina või osaliselt); ja
- muud kaalutlused, mida korralduse täitmisel asjakohaseks peetakse.

Selleks, et teha kindlaks nende täitmistegurite tähtsus, võtab SEB arvesse järgmisi omadusi:

- **klient**, sh tema liigitus ja vastaspoolerisk vastavalt SEB-sisesele klientide riskihindamisele (mida parem on riskihinne, seda väiksem on lisatasu või kursivahe);
- kliendi korraldusega seotud asjaolud (nt kas ta on teinud hinnapäringu);
- kliendi korralduse aluseks olevad **finantsinstrumendid** (vastava instrumendi likviidsus); ja
- **täitmiskohad**, kuhu kliendi korralduse võib suunata.